

da bo tudi naša javnost preko afera nemških krav in volov prešla na dan ni red, se jako moti. Pucej je storil največjo politično neumnost s tem, da ni hotel sprejeti predloga Jugoslovanskega kluba in socialnih demokratov, da se sestavi parlamentarna komisija, ki bo oskrbela nove, prepotrebne podatke ter prinesla luč v to zagonetno in temno zadevo.

Pucej torej ne mara preiskave, on beži pred lučjo, on noče, da bi solnce posijalo v temoto prodaje nemških krav in volov. Ker pa on beži pred lučjo, ki bi bi razsvetlila zadevo krav in volov, bodo ti volovi tukli naprej. Tuli bodo tako, da bodo Pucej ja in njegove samostojne bolela ušesa.

Delo naših poslancev.

Ker je vlada odredila, da morajo dohodninskemu davku podvrženi davkoplačevalci v Sloveniji napovedati svoje dohodke do 31. januarja, je naš poslanec dr. J. Hohnjec 28. januarja posredoval pri finančnem ministru in izposloval podaljšanje roka za vlaganje napovedi do 28. februarja. Dne 30. januarja dva dni pozneje je dobil od finančnega ministrstva pod št. 3601 z dne 29. jan. t. l. odgovor, da je finančni minister dal brzojavnim potem ljubljanskemu finančnemu delegatu nalog, da se podaljša rok za napoved dohodnine in pridobnine do konca februarja tekočega leta.

Tisti, ki se dohodnine niso napovedali, imajo do 28. februarja čas. — Tajništvo SLS v Mariboru Cirilova tiskarna je založila praktično tiskovino za napoved dohodnine. (1 komad stane 2 K). Izpolnjeno tiskovino je treba poslati najkasneje do zadnjega tega meseca pristojni davčni oblasti. Navodilo, kako se dohodnina napoveduje, je vsebovano v članku gospoda prof. Vesenjaka, ki je objavljen v drugi številki letošnjega „Slov. Gospodarja“. Podaljšanje roka za napoved dohodnine je zopet dokaz, kako neumorno se trudijo naši poslanci za težave slovenskega kmetijskega ljudstva.

Za olajšanje težav naših rekrutov.

Naša stranka je odločna nasprotnica militarizma. To je Jugoslov. klub jasno pokazal, ko je sestavil svoj ustavni načrt. Ob priliki Karlove pustoševine je vlada odredila mobilizacijo in nobena parlamentarna skupina ni zahtevala demobilizacije s toliko odločno ročjo, kakor Jugoslov. klub. Kjerko se je ponudila možnost nastopa proti izrodu militarizma, vsikdar so se zavzeli poslanci Jugoslov. kluba. Z interpelacijami in osebnimi posredovanji so po svojih močeh poskušali olajševati težave naših vojakov. Sedaj, ko so marsikateri fanta poslali v Južno Srbijo in ob albansko mejo, se je naš klub zopet zavzel za odpravo raznih nerednosti in nedostatkov v naši vojni upravi.

Poslanec Sušnik je v imenu Jugoslov. kluba stavil na vojnega minist-

ra interpelacijo, v kateri mu očita, da se je mnogo naših fantov prehladilo, ker so jih v tej ostri zimi prevažali v nezakurjenih vagonih iz Slovenije na določena mesta. Tudi to je znak brezbrzičnosti, da so morali rekruti trit tedne pohajkovati v civilni obleki, spati na golih tleh, čestokrat celo na betonu, in v nezakurjenih sobah. Spati morajo po dva, oziroma trije v eni postelji in nesnaga v vojašnicah je tolika, da so vojaki že polni uši in drugega mrčesa. Zato je razumljivo, da boleajo in pozebavajo. Obleka in obutje sta nezadostna in slaba. Hrana je slaba, neprimerna in mnogo jih je vsled tega obolelo na želodcih. Oficirji in podčastniki se v nekaterih oddelkih odlikujejo po surovosti. Rekrute prelepaajo in žalijo s podtimi psokami in kleveticami. Vojaške oblasti po nekod ne vpoštevajo katoliških praznikov in tako se je zgodilo, da so morali naši fantje na Božič delati in niso smeli niti v cerkev. Posebno se pritožujejo fantje iz raznih krajev Srbije in Bosne in od 40. pešpuka. Poslanec Sušnik je zahteval od vojnega ministra, da nemudoma odredi preiskave in popravi krivice, ki se gojijo našim slovenskim fantom.

(Zgoraj omenjeni korak Jugoslov. kluba sta prinesla že „Slovenec“ in „Straža“.

Za dobrobit vojaštva in obmejnega ljudstva.

Ra seji finančnega odbora se je razpravljalo o znižanju števila vojaštva in odpravi vojaške obmejne straže.

Navzoča sta bila minister vojne in minister financ. Skoraj vsi govorniki so se sporazumno izražali v tem, da se naj zniža kader našega vojaštva in da se odstrani Rusi (Wranglovci) na meji. Orožništvo pa se naj podredi notranjemu ministrstvu.

Poslanec Rožkar je med drugim zahteval znižanje števila vojaštva do najskrajnejše meje, ki je dopustna z ozirom na vzdrževanje reda v notranjosti države.

Zahteval je nadalje z ozirom na dejstvo, ker je večina slovenskih mladičev primorana odslužiti svojo vojaško dobo v oddaljeni Srbiji, le deloma na Hrvaškem, najmanj pa v Sloveniji, da se jim dovoli za večkrat ne dopuste, bodisi delovne ali druge, brezplačna vožnja na železnici. Z dosedaj običajno polovično vožnjo jim ne bo nikdar mogoče pred dokončano službo se poslužiti kakega dopusta. Ako se jim pa te ugodnosti noče priznati in dati, tedaj pa se naj odredi, da smejo vršiti obvezno vojaško službo v svoji ožji domovini ali pa vsaj v njeni bližini.

O Wranglovcih, ki stražijo ob meji, je naglašal njih jezikovno nesposobnost, ki onemogoča vsako sporazumljenje z obmejnim prebivalstvom istotako zlohotnost in nasilnost nekaterih ruskih stražarjev. V dokaz je navedel več slučajev, ki so se dogodili na severni štajerski meji. Na njih

meso se naj zopet vzpostavi domače finančne stražnike, med njimi tudi vse invalide, ki so bili v področju mari-borskega finančnega ravnateljstva odpuščeni ter z družinami vred vrženi na cesto. Zahtevani dopust obmejne vojaške straže je opravičeno tudi v tem, ker se prihrani nad 100 milijonov dinarjev na leto, obenem pa se preskrbijo domačini z vsakdanjim kruhom.

Večina odbora je te zahteve glasno odobraval.

Naši shodi in tečaji.

Sv. Jurij ob Pesnici. 1. februarja se je vršil pri nas izobraževalni tečaj ki je jako dobro uspel. Kljub visokemu snegu se je udeležilo tečaja nad 40 naših najboljših mož in mladeničev. Gospod profesor Vesenjaj je govoril o državnem gospodarstvu, davkih težavah ter o pomenu krščanske vzgoje, tajnik Golob pa o potrebi mladinskih, gospodarskih in političnih organizacij. Upajmo, da bodo stvarna izvajanja obrodila obilnih sadov!

Makole. Na Svečnico po rani maši je priredila Slov. kmetiska zveza (Slov. ljudska stranka) v društveni dvorani politično-gospodarsko zborovanje. Predsedoval je posestnik gospod Škerbiš. V dvehurnem govoru je gospod profesor Vesenjaj podal popolnoma jasno sliko našega zaturnega državnega gospodarstva. Obenem je označil smernice, katerih se moramo držati, ako hočemo našo državo lepo urediti: poštenost, vestnost in delavnost. Zborovalci — bilo jih je okoli 500 — so spremljali govornikova izvajanja z vztrajnim pritrdjevanjem. Ob koncu je tajnik Golob navdušil zborovalce za složno delo v naših organizacijah ter prečital resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta. Nato se je vršil občni zbor krajevne organizacije KZ. — Po pozni službi božji se je zbrala naša makolska mladina. Gosp. prof. Vesenjaj in tajnik Golob sta govorila o pomenu in o ciljih katoliških mladinskih organizacij. Popoldan pa se je vršil občni zbor našega izobraževalnega društva. Zborovanje je otvoril predsednik gospod Fideršek. — Tajnik Golob je predaval o „žaligr Rusi“. Sledili sta dve deklamaciji in petje vrlih makolskih deklet. Izvolili so je znova stari odbor. Tudi Orli so imeli svojo volitev novega odbora. — Makolčani, le naprej po tej poti!

Izobraževalna in mladinska društva celjskega okrožja.

imajo drugo polovico februarja dekanjske sestanke po tem-le redu:

1. Dekanija Kozje: 13. februarja (ponedeljek) v Kozjem v okrajni hranilnici.

2. Dekanija Laško: 15. februarja (sreda) v Laškem v društveni dvorani.

3. Dekanija Celje: 16. februarja (četrtek) v Celju v tajništvu SLS (hotel Beli vol).

Tudi drugemu samokresu sem izpremenil naboj in mu nadel novo kapico.

Hands je videl, da se suče stvar slabo zanj. Ni izgubljal časa. Ljal se je bodalo med zobe in je s trudom in meč mnogim stokanjem začel plezati po vrvi proti meni.

Med tem sem jaz že zdavnaj pripravil svoje orožje. Samozavestno sem mu zaklical:

„Se danes kerak, Hands, pa vam zpiknem možgane! Mrtev ne ugrize, ne dejali!“

Tako se je ustavil. Mišice na licu so mu delovale, hudo se je trudil, da bi si kaj pametnega izmislil, in v tem svoti varni višini si nisem mogel kaj, da se ne bi glasno zasmel.

Končno si je vzel bodalo iz zobov in raket, požirajoč debele sline:

„Jm, mislim, da sva oba neumna. Fobajva se! Nimam sreče, saj vidite! Vati se moram in težko da staremu mornarju, se ukloniti takemu mladcu —!“

Njegove besede so me zanorile, neumno sem se mu smehljaj, poln samopodporenja, kakor petelin na gredi, ko se mu je hlinila lisica.

In kakor bi se zablisnilo, je zamahnil z roko, nekaj je zažvižgalo po

4. Dekanija Braslovce: 20. februarja (ponedeljek) v Braslovcih v kaplaniji.

5. Dekanija Gornji grad: 21. februarja (torek) v Rečici ob Savi pri g. Cuježu.

6. Dekanija Saleska dolina: 22. februarja v Sošanju v cerkveni hiši.

Brežice: Dekanjski sestanek izobraževalnih društev v Brežicah 14. februarja se zaradi romarskega shoda in živinskega sejma v Brežicah ne more vršiti in zato odpade. Vrši se pozneje enkrat.

Začetek povesod ob 10. uri popoldne. Na dekanjske sestanke so povabljeni vsi predsedniki, odborniki in odbornice izobraževalnih društev, Orli, Orlic, Mladeniških zvez in Deklinskih zvez, posebno še vsi čl. gg. duhovniki! Pridite pa tudi vsi drugi, ki se zanimajo za izobraževalno in društvena dela. Pogovoriti se imamo mnogo, mnogo!

Važno za celjsko KZ okrožje!

Kmetiske zveze celjskega okrožja, ki tajništvu SLS v Celju še niso poslale seznama članov, novega odbora in tri četrtine članarine, pozivamo, da to kar najhitreje storijo! Red mora biti, drugače tudi okrožno tajništvo ne more uspešno delovati!

Vzorno deluje Kmetiska zveza Celje okolica! Pristopilo je nad 325 članov! Odbor se sestaja redno vsak mesec k sejam. Vsak odbornik ima poseben zvezek, v katerem so vpisani člani njegovega okoliša.

K Zupanski zvezi celjskega okrožja je pristopilo dosedaj nad 1000 občinskih mož, županov, občinskih odbornikov in namestnikov. Kdor še ni pristopil, naj se hitro oglasi, da bo naše število še večje in delo še uspešnejše!

Koledarčekov Kmetiske zveze, ki jih je tajništvo SLS v Celju poslalo vsem krajevnim organizacijam, še nekateri niso plačali. Prosimo, da storite to hitro, ker tudi tajništvo mora račun poravnati! Ravno tako pošljite denar za tiskovino dohodninske napovedi!

Vpliv mesca na letino in vreme.

Kljub vsestranskemu prizadevanju znanstvenikov, razdreti prazno vero v mescev vpliv, se danes še najde mnogo kmetovalcev, kateri to trdno verujejo. Ze stari prebivalci zemlje so imeli pred mescem velik strah in spoštovanje ter so verovali v vse mogoče lastnosti in moči mesca. Vsem starim narodom, tudi Rimljanom in Grkom, je veljal mesec kot nekaj božanskega, tudi mladi Slovenci strahoma ogledujejo kovača na luni, za katerega v nebesih ni bilo prostora. Največ spoštovanja si je pridobil mesec skozi svojo spreminjanje v kraje, šcep in mlaj. Grki in rimski učenjaki so se

zraku in me udarilo po rami; hudo me je zabolelo, — in bodalo me je prišlo za ramo k jadrniku.

V strahu in bolečini sem izpustil — gotovo da ne prostovoljno! — oba petelina in samokresa sta mi zdrknila iz roke.

Nista padla sama —.

Z zadušnim krikom je izpustil Hands jadrnik in pljusnil z glavo naprej v vodo —.

XXVII.

Ladja je, kakor sem že dejal, ležala na strani in njeni jadrniki so vseli daleč ven čez krov. Sedeč gori na poprečnih lesovih, sem videl pod seboj peščeno dno morja.

Zato je padel Hands z jadrnika na ravnost v morje. Enkrat je še priplul na površje sredi pen in krvi, pa se je spet potopil — za vedno. Videl sem ga sključenega ležati pod seboj na gladkem morskem dnu. Kadar je zatrepetala voda, se je zgenil, kot da bi hotel vstati. Pa mrtev je bil — ustreljen in utopljen, na mestu, ki ga je za me določil —.

(Dalje prihodnjik.)

Skočil sem v stran in izpustil ročaj krmila. Udaril je proti njemu in ga butnil v prsi, da je kakor mrtev padel na tla.

To mi je rešilo življenje. Stekel sem po krovu, se usklavljal pri glavnem jadrniku in potegnul samokres iz žepa. Hladnokrvno sem pomeril, kajti že se je Hands spet pobral in je stopil proti meni.

Petelin udari — pa ne blisk ne strel mu ne odgovori —. Voda je premočila kapico, naboj je bil neraben.

Jezil sem se. Zakaj nisem prej pogledal po orožju! Ne bil bi sedaj kakor ovca izročen na milost in nemilost temu neusmiljenemu mesarju.

Svojega drugega samokresa sploh nisem hotel poskusiti, ker je bil gotovo tudi premočen. Da bi nanovo basal, za to ni bilo več časa. Z neverjetno naglico se mi je Hands bližal, vkljub svoji ranjeni nogi.

Kaj naj storim? Ali naj spet bežim? Kmalu bi me imel v kakem kotu in košček njegovega krvavega bodala bi bilo zadnje, kar bi okusil tostran večnosti —.

Oklenil sem se jadrnika, ki je bil precej debel, in sem z napetimi miši-

cami čakal, — vsak trenutek pripravljen, da splezam nanj.

Obstal je, divje me je gledal in poskušal zvijače, da bi me splašil. Pa nisem se dal premotiti.

Kar se stresle „Hispaniola“, se zazibljale, zahrešči na pesku, obstoji in se hipoma nagne na stran, da je visel krov v kotu 45 stopinj proti vodi.

Oba hkrati sva se zakotalila navzdol k pregraji in mrtvi mornar z rdečo čepico je okorno priotkljal za nama. Tako blizu sem bil Handsu, da sem z glavo butnil ob njegove težke čevlje in videl vsa solnce.

Zamotal se je v mrtvega tovariša, jaz pa sem bil v hipu spet na nogah.

Crez krov nisem mogel več uiti, preveč je visel. Naglo kakor misel sem zgrabil viševce jadrne vrvi, kvišku sem se potegnil, višje in višje, in nisem odnehal dokler nisem varno sedel na poprečnih lesovih.

In komaj da sem bil tako nage! Le pol čevlja za menoj je zamahnil Hands z bodalom, ko sem plezal kvišku — sedaj pa je stal pod menoj in iznenaden in razočaran zijal gori k meni.

Zamenjal sem kapico na samokresu, zvlekel naboj in vložil novega. —